

Olympische plaagdieren

Sportieve prestaties die mensen leveren worden nogal eens overschat. Wat betreft zijn sportieve vermogens staat de mens op bijna de onderste trede van de biologische prestatieladder. Is dat de reden dat dieren niet aan de Olympische Spelen mogen deelnemen? Voor paarden werd een uitzondering gemaakt omdat paarden zich gemakkelijk door de mens de les laten lezen. Maar plaagdieren zijn slimmer.

De Olympische Zomerspelen van 2012 in London zijn alweer achter de rug. Menselijke atleten denken alweer na of ze wel of niet meedoen aan de volgende Winterspelen van 2014 in Sotsji of aan de Zomerspelen van 2016 in Rio de Janeiro. Weinig mensen weten dat er ook regelmatig Spelen voor ratten worden georganiseerd door verschillende Universiteiten in de Verenigde Staten en in Engeland. De deelnemende psychologie-studenten krijgen daar een laboratoriumrat toegewezen en moeten die thuis gaan trainen. Elke rat heeft dus een persoonlijke coach. Die opzet is erg leerzaam voor zowel ratten als voor de studenten. De onderdelen zijn hardlopen, springen, gewichtheffen en touw- en muurklimmen. Een voorbeeld: het record verspringen bij de Nebraska Wesleyan University staat op 121 cm. Na de Spelen mogen de studenten de ratten adopteren. Daar is heel veel belangstelling voor want de studenten hebben gedurende de Spelen veel respect voor de intelligentie en de prestaties van hun sporters gekregen! Deelnemen aan de echte menselijke Olympische Spelen mogen dieren niet meer sinds de Spelen van Parijs in 1900. Uitzondering is natuurlijk de paardensport. Duivenschieten was in Parijs nog een Olympische sport. Leon de Lunden uit België werd er winnaar met 21 gedode vogels. Het strijdtoneel was na 300 gedode duiven nogal bloederig te noemen en het onsmakelijke onderdeel werd daarom als Olympische sport geschrapt. Maar ook zonder enige gerichte training zijn dieren tot Olympische prestaties instaat die de prestaties van mensen doen verbleken.

Hoog- en verspringen

Muizen kunnen een halve meter hoog springen. Ratten bijna een hele meter. Er bestaan Cicaden die 70 cm hoog kunnen springen en dat is vergelijkbaar met een mens die over een gebouw van 200 meter hoog jumpen kan. Bij het ver- en hoog-springen zullen vlooiën altijd winnen want die springen 20-30 cm ver en hoog en dat is meer dan 150 maal hun eigen

lengte. Omgerekend naar mensen zou dat een sprong zijn van bijna 300 meter. Ze springen met een snelheid van bijna twee meter per seconde. Onderzoek aan de Universiteit van Oxford heeft duidelijk gemaakt dat vlooiën gebruik maken van energie die wordt opgeslagen in een elastisch eiwit met de naam resiline. Resiline bevindt zich in de thorax en de energie kan zich explosief ontladen via de tenen.

Het menselijke Olympische record verspringen staat sinds de Spelen van Mexico in 1968 nog steeds op naam van Bob Beamon met 8 meter 90. Sprinkhanen kunnen anderhalve meter ver springen en lachen onder elkaar nog steeds om de kinderachtige prestatie van Beamon. Ratten kunnen tweeënhalve meter verspringen maar die ratten worden ook door sprinkhanen uitgelachen. In vrij vallen zijn ratten en muizen dan weer veel beter dan in springen. Muizen kunnen drie meter vallen zonder gezondheidsschade. Ratten kunnen vijftien meter vallen zonder problemen. Een mens moeten ze na zo een val met stoffer en blik opvegen.

100 meter hardlopen

Op dit onderdeel zullen grote mieren altijd winnen want ze kunnen 300 meter afleggen in een uur. Atleten halen in verhouding tot hun lichaamslengte nog niet eens de helft. Wanneer een mens net zo snel zou willen rennen als een mier dan zou hij zo snel moeten lopen als een renpaard. Konijnen lopen 25 kilometer per uur met sprintjes tot 40 kilometer per uur voor een vos uit wanneer het echt menens wordt. Ook kakkerlakken zijn snelle dieren. In 1991 klokten wetenschappers in Californië een kakkerlak die 5,4 kilometers in een uur

aflegde en dat zijn 50 lichaamslengten per seconde. Om dat te evenaren zou Olympisch kampioen Usain Bolt een snelheid van 350 kilometers per uur moeten halen. Dat lukt hem nooit! Een grote kakkerlak lijkt op het oog dan wel traag maar in vergelijking met Bolt rent hij harder dan een racewagen racen kan. Over lopen gesproken. Bedwantsen kunnen tot 30 meter afleggen wanneer ze voedsel aan het zoeken zijn. Omgerekend zou een hongerig mens 16 kilometer moeten lopen om een broodje kaas te bemachtigen. Bedwantsen hebben het niet makkelijk maar het zijn dan ook echte overlevingskampioenen. Ze kunnen meer dan een jaar overleven zonder een levensnoodzakelijke bloedmaaltijd te scoren. Maar altijd is er een baas boven baas want er bestaat een teek (*Ornithodoros turicata*) die meer dan vijf jaren kan overleven zonder voedsel. Vermoedend hardlopen doen die teken gedurende al die jaren natuurlijk niet. Rustig wachten ze hun kans af om een ander levend wezen ziek te maken.

Gewichtheffen

Insecten, en dan vooral mieren en mestkevers, zijn fantastische gewichtheffers. Twintig maal hun lichaamsgewicht tillen is voor mieren geen probleem. In verhouding tot mensen kunnen ze een Toyota Landcruiser die ruim twee ton weegt van de grond

tillen. Het menselijke wereldrecord gewichtheffen staat maar op 263 kg voor mannen die zwaarder wegen dan 105 kg. Een gouden medaille werd ooit gewonnen door de rundmestpillendraaier (*Onthophagus taurus*) die in staat bleek om 1141 maal zijn eigen lichaamsgewicht te trekken. In vergelijking zou een mens met een gewicht van 70 kilo 80 ton kunnen wegtrekken. Er zijn mijten die nog veel sterker zijn, maar die komen in de klasse van de spinachtigen uit. Een zilveren medaille werd eens gewonnen door een neushoornkever die 850 maal zijn eigen gewicht kon tillen.

Nawoord

Records bestaan er te kust en te keur in het dierenrijk. In allerlei soorten. Na het lezen van bovenstaande tekst moge het duidelijk zijn waarom de mens niet graag accepteert dat andere diersoorten dan *Homo sapiens* aan de Olympische Spelen deelnemen. De reden ligt voor de hand: de mens presteert op sportief vlak niet al te best ten opzichte van allerlei andere soorten.

Uit frustratie dat hij niet mocht deelnemen stond een onbekende rat op het punt om met Olympisch vuur de Olympische Stallen te gaan aansteken. Gelukkig werd zijn initiatief op tijd verhinderd toen bekend werd dat knaagdieren de oorzaak zijn van heel veel stalbranden. Ook onwetende mensen die vrij rondlopende knaagdieren tolereren in stallen en gebouwen spelen met vuur.

OPROEP

- De redactieraad van het KAD bereidt momenteel een themanummer van Dierplagen Informatie voor. Het themanummer zal worden gewijd aan Integrated Pest Management (IPM). Dit nummer staat voor juni 2013 ingepland. De IPM-filosofie zal nader worden toegelicht. Belangrijker nog is de toepassing van IPM-principes in de praktijk.
- Het IPM-Themanummer zou niet compleet zijn wanneer de positieve en/of negatieve ervaringen van praktijkmensen zouden ontbreken. Graag ontvangen we daarom uw bijdragen:

- over uw visie op IPM;
- met uw ideeën over traditionele ongediertebestrijding;
- met IPM-praktijkvoorbeelden;
- met voorbeelden van plaagdierbeheer dat niet volgens IPM is uitgevoerd;
- van knelpunten bij toepassing van IPM;
- en vragen over de toepassing van IPM.

Graag zien we uw reacties per email tegemoet: jvos@kad.nl.

Naamsvermelding bij uw bijdrage is niet verplicht!

De toekomst van IPM